

GÖTEBORGS UNIVERSITET

HANDELSHÖGSKOLAN

Finanskriser & Transparens

En studie om korruption ur ett collective action-perspektiv

Författare:
Martin Lundstedt
Jonas Hansson

Kandidatuppsats i nationalekonomi, 15 hp
Institutionen för nationalekonomi med statistik
Höstterminen 2017
Handledare: Annika Lindskog

ABSTRACT

Corruption is a widespread problem in large parts of the world. Studying the phenomenon and putting forward useful propositions for decreasing corruption is therefore of immediate importance. A recent contribution to understanding corruption is viewing it as a collective action-problem. This view proposes that the solution, that is, decreasing corruption through collective action, is a large crisis that opens a window of opportunity through which action against corruption can be undertaken. However, so far this proposal lacks empirical scrutiny. This study examines this solution by looking at the effect of financial crises on the level of transparency, a proxy for a larger institutional change, in 64 systematically corrupt countries. We find no general relation between financial crises and change in transparency, but when looking at the effect on different regime types we find a small increase in transparency for liberal democracies. Our conclusion is that a crisis in general won't lead to collective action against corruption, but that a crisis in liberal democracies can generate this process.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING.....	1
2. LITTERATURÖVERSIKT	5
2a. KORRUPTION	5
2b. TRANSPARENS.....	7
2c. FINANSKRIS	8
3. TEORI.....	9
4. METOD OCH DATA	11
5. RESULTAT OCH DISKUSSION	17
5a. HYPOTES 1.....	17
5b. HYPOTES 2	19
6. SLUTSATS	24
7. KÄLLFÖRTECKNING	27
8. APPENDIX.....	31
8a. TRANSPARENS	31
8b. FINANSKRIS.....	33
8c. TABELLER.....	35

1. Inledning

Korruption uppfattas allt oftare vara en betydande orsak till varför många länder är fortsatt fattiga (Rothstein 2011; Rothstein & Teorell 2015), exempelvis genom att ha en mycket hämmande effekt på utveckling, tillväxt och demokratisering (Svensson 2005; Diamond 2007; Holmes 2012, s. 211). En indikation på korruptionens omfattning är världsbankens (2017) uppskattning att företag och individer betalar 1,5 triljoner i mutor varje år, vilket är ca 2 % av världsekonomins totala BNP.

Korruption definieras vanligen som “misuse of public office for private gain”, och åsyftar då utöver mutor och förskingring också exempelvis favoritism och nepotism. Korruption är dessutom universellt i det avseendet att alla samhällen har kollektiva och privata varor, och att otillbörligt privat nyttjande av kollektiva varor är korruption (Rothstein & Torsello 2014). Vad som är kollektivt och vad som är privat kan däremot skilja sig mellan tidsperioder, länder och kulturer (Olken 2009; Holmes 2012, s. 214), och vad som då uppfattats som korruption i ett land eller en period kan ha uppfattats som något annat i ett annat land eller period. Utbredd, eller systematisk, korruption kan emellertid beskrivas som något mer än summan av alla korrupta handlingar, att korruption är en uppsättning spelregler som formar samhället och dess interaktioner (Mungiu-Pippidi 2015, s. 23).

Ett liknande sätt att beskriva systematisk korruption på är som en informell institution. North (1991) menar att institutioner är mänskligt skapade strukturer som styr politisk, ekonomisk och social interaktion, och institutioner kan vara både informella (exempelvis sanktioner, tabun, vanor, traditioner och uppförandekoder) och formella (exempelvis konstitutioner och lagar). Uppfattningar liknande den om korruption som en institution i sig själv uttrycks exempelvis av Mungiu Pippidi (2015, s. 11), som menar att korruption är en “social ordning”. Att det är en informell institution bekräftas också av att korruption är nära negativt associerat med så betydande och skilda saker som utbildning (Olken 2009; Bosco 2016), demokrati (Treisman 2000; Pellegrini & Gerlagh 2008), fri press, teknologisk utveckling och rule of law (Treisman 2000; Van Rijckeghem & Weder 2001; Svensson 2005, Pellegrini & Gerlagh 2008, Goel & Nelson 2010; Bosco 2016), vilket indikerar att det är ett fenomen som präglar många samhällssektorer.

På grund av dessa stora skadeverkningar blir det viktigt att inte bara studera fenomenet korruption utan även undersöka hur korruption minskas. Utöver att vara mycket skadlig så har korruptionen också visat sig vara ihärdig - bara 21 av världens 197 länder har sedan 1996 visat en statistiskt signifikant förbättring av korruptionsnivån (Mungiu-Pippidi & Kukutschka 2013). Svaret på hur man bäst minskar korruption beror på vilken teori som används, och för korruption är två förklaringsmodeller framträdande - principal agent, som länge dominerat korruptionsforskningen, och collective action, som är ett nyare tillskott.

I korthet menar principal agent-teorin att korruption uppstår på grund av målkonflikter och asymmetrisk information mellan agenter (som har exekutiv makt) och principaler (som har delegerande makt) (Aidt 2003; Persson, Rothstein & Teorell 2013). Agenten kommer agera korrupt om möjlighet finns, och principal agent-teorin förordar därför insatser som riktar sig mot agenters möjlighet och incitament att agera korrupt, alltså att på olika sätt öka kostnaderna för korrupta handlingar (Persson et. al 2013). Collective action-teorin menar istället att systematisk korruption är ett system där alla (eller nästan alla) agerar korrupt, och därmed förväntas övriga i samhället agera korrupt (Rothstein 2011; Persson et. al 2013). Mekanismerna för att straffa korruption upphör i detta sammanhang och de kortsiktiga kostnaderna för individen att avstå korruption blir för höga (Persson et. al 2013).

Medan principal agent-teorin beskriver en dålig incitamentsstruktur så beskriver collective action-teorin en jämvikt, att korruption är självreproducerande om den är tillräckligt utbredd. Vad som saknas i detta sammanhang är emellertid en förklaring till varför vissa länder lyckats gå från korrupta till icke-korrupta (Teorell & Rothstein, 2015). Ostrom (1990) menar att detta är en generell problematik i collective action-teorin, den beskriver en jämvikt där förändring inte kan väntas komma till stånd. Att försöka förstå varför vissa individer, grupper, länder etc. genom kollektivt handlande lyckats lösa ett collective action-problem, medan andra fortsatt befinner sig i det, är alltså en central fråga i sammanhanget (Ostrom 1990). Ett annat sätt att uttrycka detta på är att man istället för att fråga sig varför vissa länder är korrupta bör fråga sig varför vissa länder *inte* är korrupta.

Teorell & Rothstein (2015) menar att förlusten av ett krig kan vara den faktor som förflyttar ett land ur jämvikten. Detta genom att de kriser som uppstår vid förlusten (ex. politiska, ekonomiska och säkerhetsmässiga) ställer höga krav på förändring, och att den reformprocess

som sedan följer lägger grund för en korruptionsfri offentlig sektor. Syftet med denna studie är att testa den förutsägelsen men på en annan faktor än krig, nämligen finanskris. Eftersom det finns begränsat med forskning på huruvida verklighetens korruption stämmer överens med collective action-teorins implikationer (Rothstein & Teorell 2015) menar vi att det är en aktuell sak att undersöka. Vi intresserar oss alltså, istället för förlust av krig, på om en finanskris ökar förmågan att kontrollera korruption. Varför vi väljer att titta på just en finanskris beror för det första på att deras negativa effekt på stater, företag och individer är betydande (Claessens & Kose 2013; Laeven & Valencia 2013), och för det andra på att titta på en annan kris än krig, i syfte att kunna utforska huruvida förutsägelsen om kriser som katalysator gäller på en bredare front. Att titta på finanskriser ger oss alltså möjlighet att besvara både om finanskriser har någon relation till kontroll av korruption men också indikera huruvida kriser har denna generella funktion.

För att testa detta tittar vi på två kontinenter med systematisk korruption (Mungiu-Pippidi 2015, s. 264), Sydamerika och Afrika, och vi gör det över perioden 1980-2010. Som proxyvariabel för förmåga att kontrollera korruption använder vi länders transparensnivå. Detta beror i korthet på att en förändrad transparensnivå utgör en institutionell förändring som kan väntas påverka förmågan att åtgärda korruptionsproblemen i ett land då det är tydligt negativt korrelerat med korruption (Islam 2006; Naurin & Lindstedt 2010). Vår första hypotes är alltså: En finanskris ökar i genomsnitt transparensnivån i länder.

Vi definierar transparens som “Release of information by institutions that is relevant to evaluating those institutions”, vilken är vanligt förekommande i litteraturen (Williams 2015). Två vanliga aktörer att bidra med transparens är *staten*, genom att själv publicera information om t.ex. offentlig verksamhet, och *media*, genom att granska sådant som är dolt i t.ex. offentlig verksamhet. Transparens berör alltså dokumenterande och offentliggörande av information. Gällande finanskriser så menar Claessens & Kose (2013) att det finns fyra olika former - skuldkriser, bankkriser, valutakriser och sudden stop-kriser, och vi mäter effekten av tre av dessa: skuldkriser, bankkriser och valutakriser.

Vi kommer också att undersöka finanskrisers association till förändrad transparensnivå utifrån olika regimtyper. Syftet med detta är att undersöka huruvida demokratiska och auktoritära stater reagerar annorlunda på kriser, och därigenom se om det finns indikationer på att korruptionsbekämpning bör skilja sig åt mellan olika regimer. Vi mäter regimtyper med

Freedom House index för Freedom in the World, där de varje år delar in ett land i en av tre följande kategorier: fri (vilka är liberala demokratier), delvis fri (vilka är demokratier med begränsade rättigheter och friheter) och inte fri (vilka är någon form av auktoritär regim) (Freedom House 2016). Vi kommer i teorisektionen tydligare gå igenom aktörer och intressen i ett collective action-problem, men vi menar att det i grupper med politisk påverkansförmåga finns ett större intresse för förändring i liberala demokratier. Vår andra hypotes är således: En finanskris ökar i genomsnitt transparensnivån mer för liberala demokratier.

Litteraturen använder sig utav tre olika förgreningar att mäta korruption på: att samla information om institutionella arrangemang, att mäta uppfattad korruption och att mäta observerbar korruption såsom mutor (Svensson 2005; Holmes 2012, s. 217; Mungiu-Pippidi 2013, s. 10). Alla tre metoder innehar ett antal mätproblem, och det råder dessutom delade meningar om hur de bör användas och kombineras (Olken 2009; Holmes 2012, s. 217; Mungiu-Pippidi 2013, s. 11). Utöver de brister som finns med olika former av mätmetodik är avsaknad av längre tidsserier ett betydande problem för en studie som vår. De längsta tidsserier för korruption går bara tillbaka till 1995 och har dessutom så stora metodförändringar sedan dess att de knappt går att jämföra över tid (Mungiu-Pippidi 2015, s. 45).

Ytterligare skäl till att vi inte tittar på korruption direkt är att krisen enligt Teorell & Rothstein (2015) inte i sig leder till minskad korruption, utan till ett reformbehov som skapar en institutionell förändring som i sin tur minskar möjligheten till korruption. Att mäta effekten på korruption direkt vore besvärligt eftersom det delvis inte skulle säga något om mekanismerna för förändring, och delvis för att korruption alltså är svåratt mäta (Svensson 2005; Mungiu-Pippidi & Kukutschka 2013). Därför tittar vi istället på transparensnivå som delvis ger en indikation på att en institutionell förändring skett, och delvis kan förväntas öka förmågan att kontrollera korruption.

Våra resultat visar att det inte finns någon signifikant påverkan av finanskriser på transparensnivåer generellt. Däremot ser vi en signifikant och positiv effekt av finanskriser på transparensnivåer för liberala demokratier vid ett antal tidpunkter efter att krisen skett. Vi drar därmed två huvudsakliga slutsatser från vår studie, att collective action-teorins

förutsägelse att kriser kan vara katalysatorer för förändring inte gäller på en generell nivå, men att det möjligen kan vara en sådan katalysator för liberala demokratier.

Upplägget är följande: sektion 2 är en litteraturöversikt, sektion 3 går igenom vår teori, sektion 4 redogör för vår metod och operationalisering, i sektion 5 redovisar och diskuterar vi våra resultat och i sektion 6 har vi våra slutsatser.

2. Litteraturöversikt

2a. Korruption

Det har gjorts många försök att bekämpa korruption, men få har varit framgångsrika (Persson et. al 2013). Persson et. al (2013) menar att detta beror på att korruption både teoretiskt förstås och praktiskt angripits utifrån en principal agent-modell. Principal agent-teorin grundar sig på att det finns principaler som har delegerande makt och agenter som har exekutiv makt (Aidt 2003; Rothstein 2011; Persson et. al 2013; Rothstein & Teorell 2015). De två vanligaste konkretiseringarna av denna teori är att agenter är byråkrater och politiker är principaler (top-down), eller att politiker är agenter och folket är principaler (bottom-up). Det traditionella sättet att bekämpa korruption har baserats på en top-down approach där statliga institutioner, styrda av politiker, konstruerats i syfte att övervaka och straffa vid behov (Reinekka & Svensson 2011).

Utifrån denna förklaringsmodell uppstår korruption av två skäl, asymmetrisk information och målkonflikter mellan agenter och principaler. Med det första menas att principaler inte har full insyn i agenternas arbete, vilket skapar utrymme för korruption hos agenterna. Med det andra menas att principalerna antas ha intressen som ligger i linje med det allmännas, medan agenter antas ha intresse för korruption så länge fördelarna med detta överväger kostnaderna (Rothstein 2011; Persson et. al 2013; Rothstein & Teorell 2015). Utifrån detta ramverk så kommer korruption minska genom att principalen ökar agentens kostnader eller minskar korruptionens vinster genom olika former av övervakande och ansvarsutkrävande (Persson et. al 2013). Principal agent-teorin resonerar alltså i enlighet med Beckers (1968) ekonomiska modell för brottslighet som förutspår att hårdare straff och högre risk att bli ertappad minskar brottslighet.

Principal agent-teorin betraktar orsaken till korruption som brister i rådande formella institutioner. Praktiskt åtgärdas detta med små förändringar i institutionerna, exempelvis riktade åt att öka kostnader för korruption. Dessa åtgärder förväntas sätta igång feedback-mekanismer där de mindre förändringarna skapar en positiv spiraleffekt som successivt minskar korruptionen (Pierson 1993; Rothstein 2011). I detta scenario blir det intressanta ur ett policyperspektiv att hitta de "nycklar" som sätter igång sådana processer (Rothstein 2011). Mungiu Pippidi (2015, s. 11) menar att de ledande föreställningarna om korruptionsbekämpning baseras på att finna dessa nycklar.

Ett exempel på användande av sådana nycklar kommer från en statlig satsning på utbildning som gjordes i Uganda i början av 90-talet. Utav de bidrag som skulle utveckla skolverksamheten var det genomsnittligt enbart 13 % av bidragen som nådde fram till adressaterna (Reinikka & Svensson 2004). Efter att förskingring av dessa bidrag uppdagats började staten publicera de faktiska siffrorna i tidningarna, vilket istället resulterade i att mer än 80 % av bidragen nådde skolorna (Reinikka & Svensson 2011). Nyckeln var i detta sammanhang alltså att publicera budgeten för allmänheten. Upprepade sådana småskaliga händelser skulle kunna leda till vad Banerjee & Duflo (2011, s. 237) kallar en "tyst revolution", alltså små ingrepp som över tid förändrar och förbättrar institutioner.

Ett central antagande för principal agent-teorin är alltså att vi har välvilliga principaler som arbetar för att motverka korruptionen, något som generellt har bristande empiriskt stöd. Principaler, vilka de än definieras som, har en stark tendens att delta i och driva på korruptionen i samhällen där korruptionen är systematisk (Rothstein 2011, Persson et. al 2013, Rothstein & Teorell 2015). Vidare är lokala förutsättningar ofta avgörande för vilka faktorer som har möjlighet att påverka. Policy med top-down approach är ofta ett likriktat projekt där en intervention i ett land antagits vara lika effektivt i ett annat, vilket visat sig vara ett misstag (Banerjee & Duflo, 2011 s. 241).

Korruption som collective action-problem bottnar i att inom ett system där en majoritet är korrupta så är förväntningen för den egna individen att alla (eller nästan alla) andra är korrupta (Persson et. al 2013). Liknande iakttagelser har gjorts tidigare utan att explicit kalla det ett collective action-problem, exempelvis betraktar Mungiu-Pippidi (2006) systematisk korruption som en social fälla och Diamond (2007) beskriver det som djupt rotade normer och förväntningar på politiska och sociala interaktioner. Incitament att övervaka och utkräva

ansvar för korrupta handlingar försvinner, oavsett människors attityder till korruption, då mekanismerna för att bestraffa korruption kommer vara svaga, och de kortsiktiga kostnaderna för varje individ att avstå från korruption är mycket höga (Rothstein 2011; Persson et. al 2013). Ett annat sätt att uttrycka detta är att social konformitet kommer agera till fördel för det system som råder (Mungiu-Pippidi 2015, s. 17).

I linje med detta kan man som tidigare nämnt betrakta korruption som en informell institution i sig självt. En uppsättning spelregler som, liksom andra institutioner, upprätthålls genom stigmundenhet och feedback-mekanismer (Pierson 1993; Rothstein 2011). För att förstå hur stigmundenhet kan generera negativa jämvikter är politiska processer ett bra exempel. Acemoglu et. al (2010) visar att länder vars regeringar har någon form av vetomakt gällande vilken regering som ska efterfölja dem väldigt ofta hamnar i en politiskt stabil jämvikt där förändring är väldigt sällsynt. Ett snarlikt scenario är hur en auktoritär makt i många utvecklingsländer utgör en stabil jämvikt på grund av avsaknad av hindrande formella institutioner (Acemoglu, Robinson & Verdier 2004). Caselli & Morelli (2004) finner också att "lågkvalificerade" policyskapare lägger grund för framtida "lågkvalificerade" policyskapare och alltså skapar en stigmundenhet till denna grupp.

Sammanfattningsvis finns det förhållandevis goda belegg för att principal agent-teorin brustit i sin förmåga att förklara korruption, inte minst genom att applicerandet av den på korruptionsreformer gett få positiva resultat. Collective action-teorin har en tilltalande förklaring till varför det är så, och erbjuder ett alternativ till att förstå korruption och hur beslutsfattare skulle kunna angripa problemet. Detta alternativ har emellertid inte utsatts för närmare empirisk granskning.

2b. Transparens

Transparens berör information och aktörers förmåga att agera på information, och information har många viktiga roller i ett samhälle. Exempelvis är det en nödvändig del av välfungerande och effektiva marknader, i analys och utvärdering av policy samt i att bedöma risk och möjligheter (Islam 2006). Brist på information leder till betydligt mindre effektiva utfall än de som förutspås med nationalekonomiska modeller (Stiglitz 2000a).

Angående korruption så finner Islam (2006) att transparens ökar kvaliteten på formella institutioner och samhällsstyrning, och Naurin & Lindstedt (2010) finner att transparens, via

publicitet och ansvarsutkrävande, minskar korruptionsnivån. Detta beror på att publicitet och ansvarsutkrävande är två mellanliggande variabler för transparensens effekt på korruption (Naurin & Lindstedt 2010). Med publicitet åsyftas att informationen släpps av berörd institution och mottas av relevanta aktörer, såsom väljare, företag och media. Med ansvarsutkrävande menas att folket, i form av exempelvis val eller påtryckningar, har möjlighet att sanktionera beteende och handlingar. Naurin & Lindstedt (2010) menar att för att transparens ska minska korruption måste informationen som tillgängliggörs ha en rimlig chans att nå och tas emot av relevanta aktörer. För att publiceringen ska påverka beteendet av potentiellt korrupta offentliganställda/politiker måste medborgarna inneha någon form av sanktioneringsmekanism.

Trots sina positiva effekter är transparens inte alltid problemfritt. Exempelvis kan insyn i byråkratiska prioriteringar minska tilliten till dessa (De Fine Licht 2011), och dessutom leder förändringar i faktiskt transparens inte alltid till förändringar i upplevd transparens (De Fine Licht 2014). Vidare kan transparens i sammanhang där korruption är ett collective action-problem potentiellt förvärra situationen då transparensen bidrar till ökad synlighet av korruptionen, parallellt med att systemet inte låter sig ändras (Bauhr & Nasiritousi 2012; Bauhr & Grimes 2014). Vi menar att detta inte borde utgöra ett problem för vår studie, eftersom vi utifrån vår teori tolkar en förändring av transparensnivån som att collective action-problemet upphört.

2c. Finanskris

Finanskriser skiljer sig i fråga om ursprung, form och magnitud. Trots detta så har de gemensamma nämnare när det gäller vilka konsekvenser de får, då alla tre (skuldkris, bankkras och valutakris) ger allvarliga effekter på både makroekonomiska och finansiella faktorer (Claessens & Kose 2013). Finanskriser är ofta kopplade till en eller fler av följande: stora outputförluster, kraftigt minskad konsumtion, investeringar och industriell produktion, balansräkningsproblem i flera sektorer av samhället, stora statliga stödpaket för att upprätthålla likviditet och kapital bland viktiga aktörer, kraftigt sänkta tillgångspriser, minskad kreditvolym och stora brister i finansiell intermediering och tillgång till finansiering för aktörer i ekonomin (Claessens & Kose 2013).

Skuldkriser kommer i två former, utländsk och inhemsk. En utländsk skuldkris sker när ett land inte kan (eller vill) betala sin utlandsskuld. Samma gäller för en inhemsk skuldkris men

med skillnaden att de finansiella åtagandena är inhemska, varpå kriser uppstår antingen genom att staten ökar inflationen på valutan eller att staten går i konkurs (Claessens & Kose 2013). En bankkris sker när banker, på grund av bank runs, slutar att betala tillbaka insättningar/betala tillbaka lån, eller när de övertygar staten att bidra med kapital i syfte att hindra dem från detta (Claessens & Kose 2013; Reinhart & Rogoff 2014). En valutakris sker när valutan deprecierat, eller staten tvingats försvara valutan med åtgärder som att använda internationella reserver, öka räntor eller införa kapitalkontroller, på grund av en spekulativ attack mot valutan (Reinhart & Rogoff 2011; Claessens & Kose 2013). Förlusten från dessa kriser, beräknat som medianförlust i output som procent av BNP-trend, är för skuldkriser 40.38 %, bankkriser 19.74 % och valutakriser 3.04 % (Laeven & Valencia 2013). Genomsnittslängden skiljer sig också då skuldkriser varar i 3 år (Reinhart & Rogoff 2011), bankkriser mellan 2.6 och 3.9 år (Frydl 1999) och valutakris ca 1 år (Babecký et al. 2014).

Värt att beakta är också att vi tidigare antagit att reaktioner på finanskriser styrs av politiska krafter och bakomliggande institutioner. Detta är ett vanligt förekommande antagande, men det finns också många som utgår från en marknadynamik när de analyserar responsen på finanskriser (Leblang 2002; Ha & Kang 2015). Beträktat ur denna synvinkel är kriserna i sig (t.ex. typ av kris och magnitud) en större avgörare för reaktionerna som följer. I förlängningen kan man då anta att kriser inte borde fungera särskilt väl som katalysatorer för förändring, eftersom förändringen som väntar i mångt och mycket är avgjord av hur krisen utspelat sig. Flera studier har emellertid kunnat visa att både politiska och institutionella faktorer påverkat utfallet av finanskriser (Macintyre 2001; Acemoglu & Robinson 2001; Angkinand & Willet 2008; Ha & Kang 2015).

3. Teori

Collective action-teorin menar att systematisk korruption leder till en jämvikt där individer förväntas agera korrupt, varpå incitament att bestraffa sådant handlande upphör. Teorell & Rothstein (2015) föreslår att jämvikten som collective action-problemet medför bryts i och med en krigsförlust. Det finns andra liknande föreställningar om att systematisk korruption bekämpas med stora samhällsomvälvande händelser (Diamond 2007; Banerjee & Duflo 2011, s. 239). Skälet är att det som upprätthåller korruptionen, uppfattningen att alla andra i samhället är korrupta och att korruptionen alltså inte går att åtgärda, sätts på prov. Krisen ger därmed en insikt om att samhället måste reformeras (Rothstein & Teorell 2015; Teorell &

Rothstein 2015). Korruption och korrupta system präglas alltså av en stigmundenhet, och teorin menar att en kris bryter den stigmundenheten och öppnar upp för alternativa tillvägagångssätt.

Rothstein (2011) menar att bekämpning av systematisk korruption kräver en omfattande reformering av samhällets institutioner, och Teorell & Rothstein (2015) beskriver hur denna omfattande reformering föregås av Sveriges kapitulation mot Ryssland 1809, och en liknande process kan ses i Danmark (Mungiu-Pippidi 2015, s. 72). Det finns alltså teoretiska resonemang och fallstudier till stöd för varför en samhällelig kris kan leda till ökad förmåga att bekämpa korruption, men ingen forskning på huruvida detta är ett generellt samband (Rothstein & Teorell 2015). Denna brist leder också till att det hittills inte gjorts försök till empiriska avgränsningar av vad som i detta sammanhang bör klassas som kollektivt handlande eller en omfattande reformering. Detta gör resultaten från studien mer svårtolkade, men de fyller samtidigt funktionen att inleda en kartläggning av detta område där sådana avgränsningar kan utformas.

Rothstein (2011) pekar på vikten av att skilja mellan vilka reformer som är nödvändiga för att minska korruption och vilka processer som krävs för att genomföra dessa. Tidigare korruptionsforskning har fokuserat på reformer, men inte varit uppmärksam på under vilka omständigheter dessa kan införas (Rothstein 2011) Med processen syftar vi på att en omfattande reformering sker efter en samhällelig kris. Det är under dessa omständigheter vi tror att bekämpning av systematisk korruption kan ske. Därmed undersöker vi inte collective action-teorins deskription, hur korruptionen fungerar i samhället, utan en del av teorins prediktion, vad den förutspår kan förändra korruptionsnivån.

Vi förväntar oss alltså följande:

*Finanskris → kollektivt handlande → omfattande reformering
→ positiv förändring i transparens*

Huruvida kollektivt handlande eller en omfattande reformering förekommit förmår vi med vår metod *inte* mäta, men vi menar att förändring i transparensnivå är en indikator på detta.

Vad som saknas i den mer generella beskrivningen av hur kriser kan lösa collective action-problem är vilka aktörer och vilka intressen som styr den utvecklingen. Att en kris skapar ett behov av förändring kräver att en aktör (en individ, grupp eller institution exempelvis) upplever detta behov. Vad utfallet blir beror i sin tur på denna aktörens möjlighet till påverkan och dess intressen. Rothstein & Teorell (2015) menar att behovet av förändring efter Sveriges krigsförlust uppstod av tre skäl. Sverige som självständig stat ansågs hotad, den militära förlusten ansågs delvis vara ett resultat av favoritism inom det militära och en stor del av Sveriges politiska elit ansåg att ett annat samhällssystem var nödvändigt för att bevara Sverige som självständig stat. Varför förändringar gjordes mot en modern och effektiv byråkrati förklaras av att borgare och bönder hade ett ekonomiskt och maktmässigt intresse av detta.

Att vårt urval innefattar olika statsskick och olika maktallokeringar innebär att vem eller vilka de viktiga aktörerna är skiljer sig åt. Kollektivt handlande kan antas vara svårare att uppnå om det kräver en majoritet av en väljarkår än om det kräver en majoritet i en liten samhällselit. Samtidigt kan intresset för förändring antas vara större hos väljargruppen än eliten. Det finns alltså en möjlig heterogenitet mellan länder i fråga om vilka aktörer som har den största påverkansförmågan, och hur sannolikt det är att dessa försöker genomföra en institutionell förändring. Gemensamt är emellertid att för en institutionell effekt krävs delvis att de med inflytande uppfattar ett behov av förändring i samhället som resultat av krisen, och delvis att denna aktör har intresset av minskad korruption, antingen aktivt eller underliggande. Syftet med denna studie är, som påpekat i inledningen, alltså att testa vår teori om att det finns en koppling mellan en samhällskris och ökad förmåga att kontrollera korruption.

4. Metod och data

Vi mäter transparens genom Williams (2015) transparensindex. Williams menar att det finns två huvudfåror inom transparensforskning: en som tittar på kvantiteten och kvaliteten på informationen och i vilken mån den är tillgänglig berörda parter (information), och en som tittar på vilka hinder och begränsningar informationen utgör för tjänstemän och politiker (ansvarsutkrävande). Indexet mäter därför dessa två huvudkategorier, information och ansvarsutkrävande, samt ett aggregerat mått som anger sammanlagd transparens. Varje

kategori ges poäng mellan 0 till 100, där 100 anger bästa möjliga resultat. Indexet löper från 1980 till 2011 och för vårt urval finns data från 1980 för nästan alla länder.

Huvudkategorin information har tre subkategorier: Kvantiteten information (utfallet), kvaliteten på informationen (processen) och i vilken utsträckning invånare har tillgång till informationen när den släppts (infrastrukturen). Ansvarsutkrävande berör tre punkter: fiskal transparens (placeras här då det innebär politiska hinder), fri och självständig media, samt politiska hindermekanismer som är viktiga aspekter av ansvarsutkrävande. Sammantaget mäts detta via 28 olika variabler från 21 olika källor, som vi redogör för i appendix A.

Finanskriser är svåra att både definiera och datera, då de är komplexa fenomen med skilda orsaker och skilda händelseförlopp (Laeven & Valencia 2013). Vi kommer att använda oss utav Laeven & Valencias (2013) databas över finanskriser. Databasen har insamlad data av finanskriser som skett på nationell nivå mellan 1970 och 2012, och de identifierar 147 bankkriser, 211 valutakriser och 67 skuldkriser varav vårt urval består utav 63 bankkriser, 105 valutakriser och 36 skuldkriser.

En bankkris identifieras genom uppfyllandet av följande två villkor (se appendix B för ytterligare information):

1. Allvarliga tecken på finansiella problem inom banksystemet (exempelvis bank runs och stora förluster inom banksystemet)
2. Betydande förändringar i bankpolicys i respons till storskaliga förluster inom banksystemet.

Det år som båda kriterierna uppfylls är sedan det år som räknas som bankkrisens startår (Laeven & Valencia 2013). För att datera en valutakris använder sig Laeven & Valencia (2013) av en nominell valutadepreciering gentemot den amerikanska dollarn på minst 30 %, som också är minst 10 procentenheter högre än depreciertakten året innan. Detta är en vedertagen definition, men den är känslig för andra specificeringar. Att höja tröskeln till 40 % skulle innebära att antalet valutakriser skulle minskat från 211 till 187 stycken (Laeven & Valencia 2013). För att identifiera skuldkris använder sig Laeven & Valencia (2013) av information från Beim & Calomiris (2001), IMF-rapporter, Världsbanken (2002), Sturzenegger & Zettelmeyer (2006) samt rapporter från finansiella rankningsbyråer (se appendix B).

För att mäta regimtyp använder vi Freedom House index Freedom in the World, som utgår från FN:s deklARATION om mänskliga rättigheter, och försöker mäta de rättigheter och friheter som individer har i varje land (Freedom House 2016). Indexet baseras på många olika källor, exempelvis nyhetsartiklar, forskning och rapporter från icke-statliga organisationer. Indexet har två kategorier, politiska rättigheter (som mäts med tio indikatorer) och friheter (som mäts med 15 indikatorer), och ger poäng baserat på varje indikator. Politiska rättigheter mäter valprocesser, politisk pluralism och deltagande samt hur välfungerande staten är, medan friheter mäter yttrandefrihet och religionsfrihet, mötes- och organiseringsfrihet, rule of law samt personlig autonomi och individuella rättigheter. Baserat på poängen de får ges en ranking i respektive kategori, och denna ranking avgör huruvida landet betraktas som fritt, delvis fritt eller inte fritt (Freedom House 2016).

Vår studie har alltså transparensnivå som beroende variabel och finanskris som oberoende variabel. Vi kommer studera effekten av finanskris på transparensnivå på två kontinenter med stora korruptionsproblem, Sydamerika och Afrika, och vi gör det över perioden 1980-2010. Valet av kontinenter beror på att teorin förutsätter att landet är systematisk korrupt för att korruptionen ska vara ett collective action-problem. Alla länder i Afrika och Sydamerika passar in i den beskrivningen (Mungiu-Pippidi 2015, s. 264), vilket vi menar gör det till ett lämpligt och tillräckligt urval. Vi kommer då ha paneldata med sammantaget 1984 observationer (64 länder¹, 31 år). Paneldata har fördelen gentemot cross-section och tidsserier att den ger möjlighet att kontrollera för individuell heterogenitet och ger mer informativ data med mer variation som ger upphov till iakttagelser som inte är möjliga under cross-section och tidsserier (Baltagi 2001). Hade vi använt oss av cross-section, pooled cross-section eller tidsserier så hade vi inte kunnat observera förändringen för våra länder, vilket är den effekt vi söker. Kontrollgruppen i vår regression är alla tidpunkter eller perioder ett land inte har kris, behandlingsgruppen är de tidpunkter eller perioder ett land har kris. Alltså jämför vi varje land med sig självt.

¹ Somalia är här exkluderat p.g.a. avsaknad av data.

Tabell 1.

Deskriptiv statistik

VARIABLER	(1) Antal	(2) Medelvärde	(3) Standard- avvikelse	(4) Min	(5) Max
Information	1,962	44.11	13.27	7	82
Ansvarsutkrävande	1,870	38.44	18.15	10	82
Transparens	1,870	41.84	13.69	8	75
Notfree	1,984	0.388	0.487	0	1
Partlyfree	1,984	0.413	0.492	0	1
Free	1,984	0.221	0.415	0	1
Finanskris	1,984	0.0943	0.292	0	1
Bankkris	1,984	0.0318	0.175	0	1
Valutakris	1,984	0.0529	0.224	0	1
Skuldskris	1,984	0.0181	0.134	0	1

Information, Ansvarsutkrävande och transparens är poängskalor från 0 till 100 där medelvärdet är ett medelvärde för alla observationer, alltså ett medelvärde av alla poäng för varje år och land. Resterande variabler är dummies.

Vår metod är att använda oss utav en linjär regression som innefattar en lagged dependent variable, alltså inkluderar vi transparensnivån från föregående år som en oberoende och således förklarande variabel, samt time fixed effects. En vanlig multipel linjär regression med finanskris som oberoende variabel och kontrollvariabler för att minska omitted variable-bias hade lidit av tre problem: regressionen hade inte kontrollerat för konstanta faktorer i länderna, inte fångat ländernas gemensamma trender över tidsperioden och framförallt inte mätt förändring av transparens utan avvikelse från genomsnittet av transparens. Ett alternativ med paneldata är att utnyttja fixed effects för länder och tid, vilket då gentemot en linjär regression utan lagged dependent variable hade haft fördelen att den kontrollerar för konstanta faktorer samt trender som är gemensamma över tidsperioden. Dock hade denna metod också lidit av att inte mäta förändring, utan även den uppskattat avvikelse från genomsnittet.

Genom att inkludera en lagged dependent variable mäter vi alltså förändring av transparens i ett land genom att låta den förklara den variation som skett av andra skäl sedan tidigare år, och därmed förklarar finanskris den eventuella rest av förändring som finns. En lagged

dependent variable kontrollerar också för de faktorer som är konstanta över tid genom att det som är konstant finns med i både nuvarande års resultat och tidigare års resultat, och skillnaden där i mellan tillhör då det som inte är konstant. Att därefter lägga till time fixed effect får vi som tidigare nämnt med effekten av vårt urvals gemensamma trender och händelser över tid och på så vis bör vår modell rensa för en hel del tänkbara faktorer som kan påverka resultatet.

Mer konkret har vi följande huvudregression:

$$Transparens_{ct} = \alpha Transparens_{c,t-1} + \beta Finanskris_{ct} + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct} \quad (1)$$

Där $Transparens_{c,t-1}$ är en lagged variable som anger ett år bak i tiden och $Finanskris_{ct}$ är en dummyvariabel som antar värdet 1 vid året då en finanskris sker, där koefficienten β mäter alltså effekten av en finanskris. Vi testar också effekten av finanskris som en treårig, femårig och tioårig period, vilket betyder att om vi har en finanskris i Nigeria 1987 så mäter vi effekten av perioden 1987-1989, 1987-1991 och 1987-1996 i Nigeria, samt effekten av en finanskris tre, fem och tio år efter finanskrisen sker, vilket betyder att om vi har en finanskris i Nigeria 1987 så mäter vi effekten av krisen åren 1990, 1992 och 1997. Skälet att titta över dessa perioder och tidpunkter är att kunna urskilja förändringar över tid, eftersom det finns risk att institutionella förändringar är trögrörliga. Alla varianter av denna regressionen innefattar då en dummyvariabel som antar värdet 1 för denna period eller tidpunkt, och benchmark-gruppen (när variabeln antar värdet 0) är alltid de år som det inte förekommit en finanskris.

Vi vill också titta på effekten av regimtyper. Vi använder en lagged dependent variable av samma skäl som ovan, och mäter effekten av regimtyper genom en interaktion mellan finanskris och respektive regim. Eftersom regimtyp kan ändras med tiden, varje land klassificeras från år till år, så inkluderar vi huvudeffekten av olika regimer för att kontrollera för bias baserat på regimer.

Vi använder också följande regression:

$$\begin{aligned}
Transparens_{ct} = & \alpha Transparens_{c,t-1} + \lambda Free_{ct} + \mu PartlyFree_{ct} + \beta (Finanskris_{ct} \times \\
& Free_{ct}) + \gamma (Finanskris_{ct} \times PartlyFree_{ct}) + \delta (Finanskris_{ct} \times NotFree_{ct}) + \\
& Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}
\end{aligned} \tag{2}$$

Dummyvariabeln $Finanskris_{ct}$ är samma som i tidigare regression, och $Free_{ct}$ är en dummyvariabel som antar värdet 1 för varje år ett land ges statusen fri, $PartlyFree_{ct}$ är en dummyvariabel som antar värdet 1 för varje år ett land ges statusen delvis fri och $NotFree_{ct}$ är en dummyvariabel som antar värdet 1 för varje år ett land ges statusen inte fri. $Finanskris_{ct} \times Free_{ct}$, $Finanskris_{ct} \times PartlyFree_{ct}$ och $Finanskris_{ct} \times NotFree_{ct}$ är alltså interaktioner mellan två dummyvariabler. λ anger effekten av ett land vars status är fri, μ anger effekten av ett land vars status är delvis fri, β anger effekten av att en finanskris sker i ett land med status fri, γ anger effekten av att en finanskris sker i ett land med status delvis fri och δ anger effekten av att en finanskris sker i ett land med status inte fri. På samma sätt som i föregående regression mäter vi också effekten av finanskris som en treårig, femårig och tioårig period samt effekten av en finanskris tre, fem och tio år efter finanskrisen sker.

Utöver att titta på perioder av kriser och tidpunkter efter kriser kommer vi också undersöka effekten av alla tre delar av transparensindexet (information, ansvarsutkrävande samt transparens) och effekterna av varje kris separat (bank-, skuld- och valutakris). Eftersom de olika kriserna också har olika stor påverkan på ekonomin kan vi mäta effekten av kriser på både den extensiva och intensiva marginalen.

Ett möjligt endogenitetsproblem i vår studie är simultanitet. Som tidigare beskrivet har transparens en positiv ekonomisk effekt, vilket också innebär att brist på transparens kan ha en motsatt effekt. Mörkläggnings av finansiell och ekonomisk data har i vissa sammanhang hävdats vara en bidragande faktor till finansiell kris (MacDonald 1998). Detta utgör en risk för simultanitet, alltså att finanskriser påverkar transparens men att transparens också påverkar huruvida finanskriser uppstår. Vad som är orsak och verkan blir i sammanhanget otydligt. Generellt förekommer dock transparens sällan när det redogörs för finanskrisers orsaker, och mer transparenta länder är inte förskonade från finanskriser (Furman & Stiglitz 1998; Stiglitz 2000b). Vi menar därför att man förvisso bör vara medveten om problematiken, men att den inte framstår vara omfattande.

Det finns också en risk för simultanitet när vi mäter effekten av olika regimtyper, eftersom Freedom House och transparensindexet i viss mån mäter liknande saker. Insyn och ansvarsutkrävande kan vara korrelerat med politiska rättigheter, och fri media och press kan vara korrelerat med friheter. Dessutom mäter båda specifikt yttrandefrihet och mötesfrihet, men det utgör tre av Freedom House 25 indikatorer, och en av transparensindexets 28 indikatorer. Generellt tittar de dock på olika områden, där transparensindexet mestadels beaktar aggregerade variabler med mycket fokus på ekonomiska och finansiella institutioner, medan Freedom House fokuserar på individers politiska rättigheter och friheter. Vi kontrollerar för simultanitet genom att inkludera huvudeffekten av respektive regim, vilket gör att inte heller detta borde leda till något betydande bias.

En annan risk är omitted variable bias. Williams (2009) pekar på att nivån av transparens är nära kopplat till ekonomisk utveckling, byråkratisk kvalitet, mängden investeringar, graden av utbildning i landet samt öppenhet mot omvärlden. Snabba förändringar av dessa stora makrovariabler skulle kunna bidra till ett omitted variable bias då vår metod inte är kapabel att fånga sådana effekter. Dock förutsätter vi att sådana variabler är mer trögrörliga och på så vis antas potentiell förändring fångas upp av vår lagged variable. Vidare kan faktorer som är nära besläktade med korrupktion kunna vara bias. Sådana faktorer nämnde vi i inledningen (ex. utbildning och rule of law), och utgör alltså ännu fler makrofaktorer.

Vi kontrollerar för endogenitet och individuell heterogenitet med hjälp av en lagged variable och fixed effects över tid. Genom detta kontrollerar vi alltså för alla skillnader mellan länder som är konstanta över tidsperioden och alla händelser och trender som är gemensamma över denna tidsperiod. Vi menar att detta bör fånga upp de potentiella omitted variable bias vi nämnt.

5. Resultat och Diskussion

5a. Hypotes 1: En finanskris ökar i genomsnitt transparensnivån i länder

Resultaten för vår första regression syns i tabell 2, som visar små och insignifikanta resultat. Vi finner alltså inget stöd för att finanskriser ger någon generell förändring av transparensnivån över någon av de perioder eller tidpunkter vi mäter. Vi ser även samma insignifikanta resultat när vi tittar på de två delarna av transparensindexet, information och

ansvarsutkrävande och inte heller får vi några signifikanta resultat när vi tittar på varje enskild kris (tabeller finns i Appendix C).

Tabell 2.

Beroende variabel: Transparens

VARIABLER	(1) OLS	(2) OLS	(3) OLS	(4) OLS	(5) OLS	(6) OLS	(7) OLS
Transparens (t-1)	0.970*** (0.006)	0.970*** (0.006)	0.970*** (0.006)	0.970*** (0.006)	0.970*** (0.006)	0.970*** (0.006)	0.970*** (0.006)
Finanskris	0.119 (0.260)						
Finanskris 3år		-0.046 (0.183)					
Finanskris e.3år			0.420 (0.260)				
Finanskris 5år				0.026 (0.168)			
Finanskris e.5år					0.197 (0.259)		
Finanskris 10år						0.001 (0.170)	
Finanskris e.10år							0.200 (0.272)
Konstant	1.229** (0.487)	1.262*** (0.487)	0.836 (0.549)	1.243** (0.487)	1.056* (0.548)	1.250** (0.487)	1.054* (0.553)
Observationer	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806
R-squared	0.949	0.949	0.949	0.949	0.949	0.949	0.949
Year FE	YES	YES	YES	YES	YES	YES	YES

Standard errors in parentheses
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Regression 1. $Transparens_{ct} = \alpha Transparens_{c,t-1} + \beta Finanskris_{ct} + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}$.

Transparens (t-1) är en lagged dependent variable och övriga variabler är dummy variabler. Finanskris3år anger finanskrisen som treårig period och Finanskris e.3år anger tidpunkten tre år efter krisen.

För att försöka förstå dessa resultat kan vi först beakta de villkor för förändring som fastställdes i teorisektionen: att krisen leder till att en aktör uppfattar en kris och ett behov av förändring, att denna aktör har förmåga att påverka samt att den har intressen som leder till ökad transparens.

Det är inte självklart att den här använda definitionen av finanskris alltid uppfattas som en kris i det land den sker, vilket i så fall inte heller skulle leda till något kollektivt handlande. Vidare krävs att denna aktör uppfattar någon/några/något som ansvariga för krisen. Det kan exempelvis väntas vara mer sannolikt att en aktör skulle finna skäl att agera om krisen uppfattas som inhemskt konstruerad, än om den uppfattas bero på internationella finansiella

omständigheter man inte kunnat påverka. Finanskriser sker dessutom med jämna mellanrum, vilket kan minska människors uppfattning av att situationen är en kris.

Även om det uppfattats som en kris och att man håller någon/några/något ansvarig, så kräver förändring också ett agerande av relevanta aktörer. Att transparens ändå inte skulle öka kan i så fall bero på att aktörer saknar inflytande eller att aktörer agerar, men inte har intressen som leder till ökad transparens. Det blir dessutom en svår fråga angående observerbara förändringar kontra normativa förändringar. En normativ förändring, exempelvis att människor slutat uppfatta korrupktion som ett collective action-problem, kan vara minst lika viktig och faktiskt ha kommit på plats, utan att det syns i våra resultat.

En ytterligare förklaring till våra resultat är att viktiga aktörer kan ha saknat intresse för förändring av transparens på grund av att det skulle minska deras makt. Furman & Stiglitz (1998) menar exempelvis att institutioner som centralbanker i både utvecklings- och industriländer medvetet begränsat det finansiella systemets transparens för att bibehålla sin maktposition. En möjlighet är alltså att flera viktiga aktörer försökt förhindra förändringar i transparensnivån.

En problematik i anslutning till upplevda behov av förändring, är som tidigare påpekat att kopplingen mellan transparens och finanskriser är sporadisk och förhållandevis svag. Att transparens inte uppfattas ha någon tydlig koppling till varför en kris uppstår och hur allvarlig den är, kan leda till få incitament hos policyskapare att förändra transparensnivån. Det är alltså möjligt att en effekt av den typ vi söker, en omfattande reformering som minskar korrupktion, förekommit men att transparensnivå inte är en lämplig indikator för en sådan händelse.

5b. Hypotes 2: En finanskris ökar i genomsnitt transparensnivån mer för liberala demokratier

Vi har valt att undersöka resultaten utifrån regimtyper, alltså om förändringen av transparens skiljer sig för auktoritära regimer och demokratier. Resultaten syns i tabell 3, där vi använder Freedom House tre olika kategorier: fri, delvis fri och inte fri. Dessa fungerar alltså som indikatorer för liberal demokrati (fri), demokrati med bristande rättigheter och friheter (delvis fri) och auktoritär regim (inte fri).

Tabell 3.

Beroende variabel: Transparens

VARIABLER	(1) OLS	(2) OLS	(3) OLS	(4) OLS	(5) OLS	(6) OLS	(7) OLS
Transparens (t-1)	0.896*** (0.008)	0.895*** (0.008)	0.896*** (0.008)	0.896*** (0.008)	0.895*** (0.008)	0.896*** (0.008)	0.895*** (0.008)
Free	3.323*** (0.299)	3.197*** (0.311)	3.094*** (0.305)	3.223*** (0.327)	3.123*** (0.308)	3.198*** (0.377)	3.123*** (0.320)
Partlyfree	1.742*** (0.196)	1.660*** (0.212)	1.586*** (0.202)	1.800*** (0.231)	1.564*** (0.209)	1.679*** (0.288)	1.701*** (0.229)
Finanskris*Free	0.332 (0.577)						
Finanskris*Partlyfree	-0.247 (0.352)						
Finanskris*Notfree	0.230 (0.430)						
Finanskris3år*Free		0.324 (0.382)					
Finanskris3år*Partlyfree		0.134 (0.253)					
Finanskris3år*Notfree		0.354 (0.280)					
Finanskris e.3år*Free			1.418*** (0.466)				
Finanskris e.3år*Partlyfree			0.403 (0.345)				
Finanskris e.3år*Notfree			-0.196 (0.354)				
Finanskris5år*Free				0.303 (0.329)			
Finanskris5år*Partlyfree				-0.239 (0.237)			
Finanskris5år*Notfree				0.008 (0.250)			
Finanskris e.5år*Free					0.718* (0.421)		
Finanskris e.5år*Partlyfree					0.195 (0.324)		
Finanskris e.5år*Notfree					-0.374 (0.340)		
Finanskris10år*Free						0.096 (0.313)	
Finanskris10år*Partlyfree						-0.092 (0.254)	
Finanskris10år*Notfree						-0.136 (0.251)	
Finanskris e.10år*Free							0.977** (0.387)
Finanskris e.10år*Partlyfree							0.148 (0.316)
Finanskris e.10år*Notfree							0.136 (0.331)
Konstant	2.679*** (0.493)	2.763*** (0.494)	2.478*** (0.552)	2.672*** (0.498)	2.765*** (0.556)	2.726*** (0.503)	2.525*** (0.562)
Observationer	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806
R-squared	0.953	0.953	0.953	0.953	0.953	0.953	0.953
Year FE	YES	YES	YES	YES	YES	YES	YES

Standard errors in parentheses
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Regression 2. $Transparens_{ct} = \alpha Transparens_{c,t-1} + \lambda Free_{ct} + \mu PartlyFree_{ct} + \beta (Finanskris_{ct} \times Free_{ct}) + \gamma (Finanskris_{ct} \times PartlyFree_{ct}) + \delta (Finanskris_{ct} \times NotFree_{ct}) + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}$

Transparens (t-1) är en lagged dependent variable, free samt partly free är huvudeffekter av regimtyper och övriga variabler är interaktioner mellan dummy variabler. Finanskris3år anger finanskrisen som treårig period och Finanskris e.3år anger tidpunkten tre år efter krisen.

Resultatet visar för det första ett signifikant och starkt förhållande mellan transparens och huvudeffekten av liberala demokratier, och ett signifikant men mindre starkt förhållande mellan transparens och huvudeffekten av demokratier med bristande rättigheter och friheter. Den höga risken för simultanitetsbias innebär emellertid att vi inte betraktar detta som något kausalt förhållande. Vad som däremot är intressant är interaktionerna mellan finanskriser och de tre olika regimtyperna när vi beaktat huvudeffekten av varje regimtyp. Vi ser då återigen mestadels små och insignifikanta resultat. Tre, fem och tio år efter krisen visar dock signifikanta resultat för liberala demokratier, men återigen förhållandevis små förändringar.

Detta indikerar alltså att vi vid vissa tidpunkter efter att en finanskris har skett kan iaktta en ökning av transparens för liberala demokratier i relation till andra tidpunkter för dessa länder, och att den effekten är mest signifikant och högst tre år efter krisen. För demokratier med avsaknad av vissa rättigheter och friheter och auktoritära regimer är resultaten insignifikanta vilket gör dem svårtolkade. Resultaten cirkulerar emellertid kring noll, vilket gör att vi kan sluta oss till att det generellt inte förkommer någon förändring för dessa två kategorier. Tittar vi på effekten av information ser vi även insignifikanta resultat för liberala demokratier, medan när vi tittar på ansvarsutkrävande ser vi att det är den aspekten som driver de resultat vi ser i transparensindexet. När vi mäter varje kris separat så finner vi också där insignifikanta resultat, vilket gör att vi inte kan se någon skillnad mellan intensiv och extensiv marginal i våra resultat (tabeller finns i appendix C). Det framstår alltså som att ansvarsutkrävande är det som ändras mest efter en kris för liberala demokratier. Vi kommer först diskutera resultat för transparensen inom ramen för vår teori, och efter det följer en mer generell tolkning.

En tolkning i linje med vår teori vore i detta fall att det i liberala demokratier är enklare att genomföra kollektivt handlande. Liberala demokratier kan jämfört med auktoritära regimer antas vara mer responsiva inför upprördhet, och kollektivt handlande från väljarkåren skulle, i enlighet med detta, ha större chans till inflytande än i auktoritära regimer. Vi pekade i teorisektion på att kollektivt handlande som kräver en majoritet av en elit kan väntas vara lättare att få till stånd än kollektivt handlande som kräver en majoritet av en väljarkår. Att vi då inte ser en effekt hos auktoritära regimer går att förstå som att möjlighet till förändring finns, men intresse för förändring i den grupp som har mest påverkansförmåga saknas (exempelvis i intresse att bevara sin egen makt), medan det i liberala demokratier går att förstå som både intresse och påverkansförmåga förekommer.

Detta förklarar emellertid inte varför vi då inte ser samma effekt i demokratier med bristande rättigheter och friheter, eftersom de också har en väljarkår med politisk påverkansförmåga.

En möjlig tolkning av resultaten är att de indikerar att det inte är genom val i sig, utan snarare genom den utökade rätten att uttrycka och organisera exempelvis upprop och protester. Alltså att ett juridiskt skydd för sådana verksamheter minskar kostnaden för kollektivt handlande, och att risk för repression ökar kostnaden.

Under vilka former politisk förändring sker kan också ha en mer generell betydelse. Aidt et al (2008) menar att protester mot korruption i demokratier vanligen sker genom val och hot om att inte väljas om, medan i auktoritära stater görs dessa protester genom kupper, revolter och revolutioner. Kupper, revolt och revolution får, framförallt under repressiva regimer, antas vara svårare att kollektivt organisera än att genom val rösta bort en sittande regering. Samtidigt bör det beaktas att alternativkostnaden för drastiska åtgärder som revolution och kupper är som lägst under ekonomiska kristider, och att regimbyten ofta sker under just dessa (Acemoglu & Robinson 2001). Finanskriser kan därför påverka både demokratisering och avdemokratisering av stater. Givet föreställningen att demokrati har en betydelse för korruptionsbekämpning så blir teorin att samhällskriser ökar kapaciteten för korruptionsbekämpning då mer problematisk, eftersom finanskriser kan leda till kupper som inrättar auktoritära styren. En intressant aspekt är att de få fallstudier som gjorts om detta så har länderna genomfört de viktiga förändringarna långt innan demokratiseringen (Persson et al 2013). De som genomfört förändringen har i dessa fall varit en politisk elit i ett auktoritärt samhälle, en förändring vi inte ser i våra resultat.

Generellt är också kopplingen mellan demokrati och korruption omdebatterad, men Treisman (2000) och Pellegrini & Gerlagh (2008) visar exempelvis att ju längre ett land har varit demokratiskt desto mindre korrupt tenderar landet att vara, alltså att demokrati är negativt korrelerat med korruption. Det är emellertid mycket otydligt huruvida några kausala förhållanden finns och vad mekanismerna mellan korruption och demokrati skulle vara. Korrelationen kan emellertid tydliggöra våra resultat för liberala demokratier, att de har en högre grundkapacitet till åtgärder som att öka transparensnivån.

Vad som är värt att beakta är huruvida reaktionen för varje regimtyp är ett resultat av stigningsbundenhet. Alltså att respektive regim, istället för att byta kurs, fortsatt föra samma politik som innan. Är det en förlängning och förstärkning av förd politik så är det inte en indikation på kollektivt handlande. Resultaten går emellertid också att förstå som att social konformitet och informella institutioner som korruption är starkare i demokratier med bristande rättigheter och friheter och auktoritära regimer. Acemoglu et al (2004) menar exempelvis att auktoritära regimer i utvecklingsländer ofta saknar hindrande formella institutioner, detta skulle kunna göra samhället mer beroende av de informella institutionerna och därför också vara mer trögörliga och svårförändrade.

MacIntyre (2001) pekar på att länder med stark maktkoncentration till en individ eller liten elit sällan ändrar förd politik, medan länder med stark maktindelning mellan flera aktörer präglas av volatil politik som ofta ändras. Beskrivningen av länder med hög maktkoncentration stämmer överens med auktoritära regimer, vilket då kan förklara det resultat vi ser. Det är också möjligt att demokratier med begränsade rättigheter och friheter ingår i den volatila gruppen, där resultaten är insignifikanta och nära noll av det skäl att politiken svarar på flera olika sätt och ändras många gånger över tid. Macintyre (2001) menar också att de länder som befinner sig mellan dessa ytterligheter, länder som har en stabilitet och pålitlighet i den förda politiken, men som samtidigt är flexibla och förmår ändra sig, är de som har bäst möjlighet att hantera finanskriser. Utifrån vårt resultat är det alltså möjligt att förstå detta som liberala demokratier. Huruvida våra resultat och kategorier faktiskt överensstämmer med detta vet vi dock inte, och även om detta resonemang kan bidra till förståelse av resultaten ska man vara försiktig med att dra slutsatser utifrån det.

Vidare är det möjligt att externa aktörer kan påverka utfallet. Exempelvis fungerar IMF ofta som lender of last resort för utvecklingsländer, och IMF ställer motkrav för att ingå i dess program (Dreher 2006; Presbitero & Zazzaro 2012; Ha & Kang 2015). Med tanke på transparensens betydelse för ekonomisk effektivitet kan skälet till den indikation på förändring vi ser i liberala demokratier alltså vara en extern påverkan av IMF. Detta förklarar emellertid inte skillnaden i resultat mellan de olika grupperna, då liberala demokratier inte är de enda som deltar i IMF-program (Presbitero & Zazzaro 2012).

En annan möjlig extern påverkansfaktor är att transparens i det finansiella systemet är efterfrågat av investerare (Bouvard, Chaigneau & Motta 2015). Om ett land är beroende av utomstående investerare, eller om att attrahera nya investerare ses som ett sätt att ta sig ur krisen, kan en finanskris alltså skapa incitament hos makthavare att försöka öka transparensen. Att förändringen i transparens sker utifrån ett ekonomiskt behov snarare än något intresse för institutionell förändring och korruptionsbekämpning, förklarar emellertid inte varför vi bara skulle se den effekten i liberala demokratier. Att politiker i dessa stater är tvungna att vara mer lyhörda för väljarkårens ekonomiska bekymmer är sannolikt, men att de två andra regimtyperna inte skulle intressera sig för investeringar och ekonomiska injektioner under kristider framstår osannolikt. Möjligt är förstås också att demokratier med bristande rättigheter och auktoritära regimer attraherar investeringar med andra medel än ökad transparens.

De ganska små och framförallt inte särskilt konsistenta resultaten ger emellertid förhållandevis svagt stöd åt att kollektivt handlande och en omfattande reformering förekommit. Att effekten är högst och mest signifikant tre år efter krisen indikerar förvisso att det förekommit någon form av reaktion på krisen för liberala demokratier, och att vi ser en mindre men fortsatt positiv effekt på fem och tio års sikt talar för att förändring skett. Men att det inte ger något avtryck när man mätt över perioder gör det svårt att tolka det som en stark eller tydlig effekt. Ett problem i detta sammanhang är också att både en omfattande reformering och kollektivt handlande på samhällsnivå är vagt avgränsade koncept som är förhållandevis illa lämpade att uttolka förekomsten av baserat på enskilda empiriska studier.

För det första går en omfattande reformering och kollektivt handlande inte att direkt mäta effekten av då de själva inte är observerbara, vilket kräver indikatorer för att uppskatta huruvida de förekommit. Vilka indikatorer som bör användas, och framförallt vilken nivå av förändring och hur den förändringen bör se ut (stark direkt effekt kontra stark effekt på lång sikt exempelvis), är långt ifrån tydligt. Bristen på tidigare studier av detta inom korruptionsforskning gör också att riktlinjer, iakttagna fallgropar och mönster i resultaten saknas. Hur man betraktar resultaten beror mycket på hur man förstår fenomenen kollektivt handlande och omfattande reformering.

Till sist vill vi återkomma till möjligheten att transparens är en dålig indikator på den förändring vi vill mäta. Transparens är förvisso att betrakta som en betydande faktor när det gäller korruptionsbekämpning, inte minst i form av fungerande ansvarsutkrävande, men att låta en institutionell förändring indikera en mycket bredare samhällslig förändring är riskfyllt. Vi menar att en sådan förändring borde ge utslag i transparensindexet, det mäter många breda faktorer vilka borde påverkas om större förändringar satts igång. Men vi kan inte utesluta att förändringen skett på annat håll och inte förrän på lång sikt skulle ge resultat i transparensindexet.

6. Slutsats

Syftet med denna studie var att undersöka kopplingen mellan en samhällskris och kontroll av korruption. Vi finner ingen generell påverkan av finanskriser på transparensnivåer, men att det kan finnas en påverkan för liberala demokratier. Vi finner därmed inget stöd för vår första

hypotes, vilket utgör ett problem för collective action-teorin då den i så fall behöver precisera under vilka omständigheter en kris kan fungera som katalysator. Vi finner endast visst stöd för hypotes två, då liberala demokratier kan ses ha en liten positiv förändring, men däremot inget genomgående stöd för den då de två övriga saknar positiv förändring.

Givet teorin om collective action så drar vi två huvudsakliga slutsatser utifrån detta: kriser framstår inte på ett generellt plan leda till kollektiv handling som skapar en process av omfattande reformering, och vi finner ett svagt stöd för att förmågan att lösa collective action-problem skiljer sig mellan regimer. Applicerat på teorins prediktion att kriser kan fungera som katalysator för institutionell förändring, så är en möjlig tolkning av våra resultat att denna katalysator i viss mån finns för liberala demokratier, men inte för andra regimtyper.

Om man tolkar resultaten som att relevanta aktörer i liberala demokratier, på grund av deras starka skydd för rättigheter och friheter, har handlat kollektivt och iscensatt en process av omfattande reformering, så bidrar den slutsatsen till den existerande litteraturen på så vis att den nyanserar synen på demokrati i samband med korruptionsbekämpning. Demokrati tillskrivs vanligen ett relativt litet värde när det gäller att bekämpa korruption, men om demokrati är den mekanism som fortfarande är mest sannolik att i längden generera rättigheter och friheter, och att det inte förekommer under andra former av statskick (om än inte heller alltid under demokrati), så blir demokrati en viktigare variabel i form av en mellanliggande faktor för det som kan skapa kollektivt handlande. I denna beskrivning har vi alltså kedjan:

Demokrati → rättigheter och friheter → förmåga till kollektivt handlande

En vidare tolkning av detta är då att starka rättigheter och friheter genererar en välvillig principal (väljarkåren) som principal agent-teorin förutsätter. Alltså att väljarkåren får möjlighet att bryta collective action-problemet, handla kollektivt och fungera som den välvilliga principal som aktivt arbetar för minskad korruption. Utifrån denna beskrivning är collective action-teorin och principal agent-teorin inte motsatser, utan komplement. Vår studie saknar dock möjlighet att säga vilken av dessa teorier som är bäst lämpade för korruptionsbekämpning, och huruvida de två är komplement är inget vi kan se utifrån våra resultat, det ska endast förstås som en möjlig tolkning av våra resultat.

Dessutom leder det till att collective action-teorin i framtiden noggrannare bör beakta vilka institutionella förutsättningar som behövs för att få till den reformprocess som krävs, och i förlängningen problemet att då reda ut hur man når till den punkt där institutionella förutsättningar finns för denna reformprocess. Principal agent-teorin har många gånger fått kritik för att försöka utforma universella lösningar, men detta indikerar att även collective action-teorin bör nyansera sina förutsägelser utifrån lokala förutsättningar. En slutsats som vi utifrån detta drar är att det krävs tydligare precision inom teoribildningen för hur krisers påverkan på kontroll av korruption empiriskt bör undersökas samt ett förtydligande kring under vilka förutsättningar den betydande korruptionsbekämpningen kan ske.

Våra resultat och slutsatser bör emellertid iakttas med viss försiktighet då det är mycket komplexa förhållanden och många faktorer som bidrar när det gäller korruption. För det första är det, som tidigare påpekat, inte givet att förändringen i transparens signalerar en större reformprocess. I så fall ser vi inget kollektivt handlande, utan snarare enskilda förändringar. För det andra har vi inte tittat på korruptionen direkt, och kan därför inte uttala oss om de förändringar vi sett när vi undersökt om olika regimer haft någon påverkan på korruptionsnivån i länderna, eller om korruptionsnivån ändrats trots avsaknad av förändring i stora delar av våra resultat. För det tredje kan det vara så att resultaten vi finner för liberala demokratier är resultatet av någon faktor eller aspekt som inte iakttagits, exempelvis att något inom liberala demokratier kan förklara den reaktionen på finanskriser och att det därmed inte är kopplat till varken ageranden mot korruption eller större institutionella förändringar.

Att göra om denna studie i framtiden kan väntas ge annorlunda resultat, eftersom efterfrågan på transparens ökat i finansiella system efter finanskrisen 2008 (Bouvard et. al 2015). Det skulle givetvis vara intressant att se om denna efterfråga har genererat ytterligare transparens, och det hade också varit intressant att se vilken effekt det haft på korruptionsnivåer. Samtidigt innebär det också att transparens i framtiden skulle kunna vara en sämre indikator på en omfattande reformering som minskar korruption, då en eventuell ökning av transparens inte speglar en allmän institutionell förändring utan snarare en riktad åtgärd. Vidare skulle det också vara intressant att jämföra resultatet av denna studie, där vi tittat på många olika kriser under en längre period, med att bara undersöka hur systematiskt korrupta länder påverkats av finanskrisen 2008 ensamt.

Vad vi hade velat se för att kunna dra tydligare slutsatser från våra resultat är andra studier som undersöker samma fenomen, men på andra indikatorer kring kollektivt handlande och omfattande reformering som lär påverka korruptionsnivån, exempelvis hur utbildning och rule of law påverkats av kriser i allmänhet och hur det påverkas av regimtyper i synnerhet. Skulle man se samma resultat för andra viktiga indikatorer menar vi att man kan dra slutsatsen att finanskriser bör ha någon koppling till liberala demokratiers förmåga till kollektivt handlande som bör studeras närmare. Skulle man inte iaktta någon koppling bör man delvis revidera huruvida korruption verkligen är ett collective action-problem och givet att det är det vidare undersöka hur kollektivt handlande uppstår i en sådan situation. Till sist hade ett viktigt nästa steg varit att mer konkret undersöka vilka aktörer och intressen som är drivande under korruption som collective action-problem och hur dessa agerar under kriser.

Vad denna studie bidrar med är främst ett försök att testa collective action-teorins prediktion på ett större antal länder för att se om den har något generellt stöd. Även om få tydliga slutsatser går att dra är det en viktig insikt i sig, det lär krävas många studier för att kartlägga detta svårfångade område på ett tillfredställande sätt. I en sådan process kan denna studie tillföra resultat från de faktorer vi valt att undersöka, men framförallt utgöra en jämförelsepunkt för metodik där man både kan återanvända koncept och undvika eventuella misstag.

7. Källförteckning

- Acemoglu, D., & Robinson, J. (2001). A Theory of Political Transitions. *American Economic Review*, 91(4), 938-963.
- Acemoglu, D., Robinson, J., & Verdier, T. (2004). Alfred Marshall Lecture: Kleptocracy and Divide-and-Rule: a Model of Personal Rule. *Journal Of The European Economic Association*, 2(2/3), 162-192. doi:10.1162/154247604323067916
- Acemoglu, D., Egorov, G., & Sonin, K. (2010). Political selection and persistence of bad governments.(Report). *Quarterly Journal of Economics*, 125(4), 1511-1575.
- Aidt, T. (2003). Economic analysis of corruption a survey. *The Economic Journal : The Journal of the Royal Economic Society*, 632-652.
- Aidt, T., Dutta, J., & Sena, V. (2008). Governance regimes, corruption and growth: Theory and evidence. *Journal of Comparative Economics*, 36(2), 195-220.
- Angkinand, A., & Willett, T. (2008). Political influences on the costs of banking crises in emerging market economies: Testing the U-shaped veto player hypothesis. *Macroeconomics and Finance in Emerging Market Economies*, 1(2), 279-297.

- Babecký, J., Havránek, T., Matějů, J., Rusnák, M., Šmídková, K., & Vašíček, B. (2014). Banking, debt, and currency crises in developed countries: Stylized facts and early warning indicators. *Journal of Financial Stability*, 15, 1-17.
- Baltagi, B. (2001). *Econometric analysis of panel data* (2nd ed.). New York ; Chichester: Wiley.
- Banerjee, A., & Duflo, E. (2011). *Poor economics : A radical rethinking of the way to fight global poverty* (1.st ed.). New York: Public Affairs.
- Bauhr, M. (2017). Need or Greed? Conditions for Collective Action against Corruption. *Governance*, 30(4), 561-581.
- Bauhr, M., & Nasiritousi, N. (2012). Resisting Transparency: Corruption, Legitimacy, and the Quality of Global Environmental Policies. *Global Environmental Politics*, 12(4), 9-29.
- Bauhr, M., & Grimes, M. (2014). Indignation or Resignation: The Implications of Transparency for Societal Accountability. *Governance*, 27(2), 291-320.
- Becker, G. (1968). Crime and Punishment: An Economic Approach. *Journal of Political Economy*, 76(2), 169-217. Retrieved from <http://www.jstor.org.ezproxy.ub.gu.se/stable/1830482>
- Bosco, B. (2016). Old and new factors affecting corruption in Europe: Evidence from panel data. *Economic Analysis and Policy*, 51, 66-85.
- Bouvard, M., Chaigneau, P., & Motta, A. (2015). Transparency in the Financial System: Rollover Risk and Crises. *Journal of Finance*, 70(4), 1805-1837
- Caselli, F., & Morelli, M. (2004). Bad politicians. *Journal of Public Economics*, 88(3), 759-782.
- Claessens, S., & Kose, M. Ayhan. (2013). Financial crises: Review and evidence. *Central Bank Review // The Central Bank of the Republic of Turkey*, 13(3), 1-23.
- De Fine Licht, J. (2011). Do We Really Want to Know? The Potentially Negative Effect of Transparency in Decision Making on Perceived Legitimacy. *Scandinavian Political Studies*, 34(3), 183-201.
- De Fine Licht, J. (2014). Transparency actually: How transparency affects public perceptions of political decision-making. 6(2), 309-330.
- Diamond, L. (2007). A Quarter-Century of Promoting Democracy. *Journal of Democracy*, 18(4), 118-120.
- Dreher, A. (2006). IMF and economic growth: The effects of programs, loans, and compliance with conditionality. *World Development*, 34(5), 769-788.
- Frydl, E. (1999). The Length and Cost of Banking Crises. *IMF Working Papers*, 99(30), 1.
- Goel, R., & Nelson, M. (2010). Causes of corruption: History, geography and government. *Journal of Policy Modeling*, 32(4), 433-447.
- Ha, E., & Kang, M. (2015). Government Policy Responses to Financial Crises: Identifying Patterns and Policy Origins in Developing Countries. *World Development*, 68, 264-281.

- Holmes, L. (2012). Corruption and Financial Crises. I Pettman, R.(Red), Handbook on International Political Economy (s.211-218). Hackensack, NJ: World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd.
- Freedom House. (2016). Methodology. Hämtad 2017-12-07, från <https://freedomhouse.org/report/freedom-world-2016/methodology>
- Furman, J., & Stiglitz, J. (1998). Economic crises: Evidence and insights from East Asia. *Brookings Papers on Economic Activity*, (2), 1.
- Islam, R. (2006). DOES MORE TRANSPARENCY GO ALONG WITH BETTER GOVERNANCE? *Economics & Politics*, 18(2), 121-167.
- Laeven, L., & Valencia, F. (2013). Systemic Banking Crises Database. *IMF Economic Review*, 61(2), 225-270.
- Leblang, D. (2002). The Political Economy of Speculative Attacks in the Developing World. *International Studies Quarterly*, 46(1), 69-91.
- MacDonald, S. B. (1998). Transparency in Thailand's 1997 economic crisis: The significance of disclosure. *Asian Survey*, 38(7), 688-702.
- MacIntyre, A. (2001). Institutions and Investors: The Politics of the Economic Crisis in Southeast Asia. *International Organization*, 55(1), 81-122.
- Mungiu, A. (2006). Corruption: Diagnosis and Treatment. *Journal of Democracy*, 17(3), 86-99.
- Mungiu-Pippidi, A. (2013). Methodology. In Mungiu-Pippidi, A. (ed.), *Controlling corruption in Europe (The anticorruption report ;1)*. Opladen; Berlin; Toronto: Budrich.
- Mungiu-Pippidi, A., & Kukutschka, R. (2013) European Union Member States. In Mungiu-Pippidi, A. (ed.), *Controlling corruption in Europe (The anticorruption report ;1)*. Opladen; Berlin; Toronto: Budrich.
- Mungiu-Pippidi, A. (2015). *The quest for good governance : How societies develop control of corruption*. Cambridge: Cambridge Univ. Press.
- Naurin, D., & Lindstedt, C. (2010). Transparency is not Enough. Making Transparency Effective in Reducing Corruption. *International Political Science Review*, 31(3), 301-322.
- North, D. (1991). Institutions. *Journal of Economic Perspectives*, 5(1), 97-112.
- Olken, B. (2009). Corruption perceptions vs. corruption reality. *Journal of Public Economics*, 93(7), 950-964.
- Ostrom, E. (1990). *Governing the commons : The evolution of institutions for collective action (The political economy of institutions and decisions)*. Cambridge: Cambridge Univ. Press.
- Pellegrini, L., & Gerlagh, R. (2008). Causes of corruption : A survey of cross-country analyses and extended results. *Economics of Governance*, 9(3), 245-263.
- Persson, A., Rothstein, B., & Teorell, J. (2013). Why Anticorruption Reforms Fail—Systemic Corruption as a Collective Action Problem. *Governance*, 26(3), 449-471.
- Pierson, P. (1993). When Effect Becomes Cause: Policy Feedback and Political Change (Book Review). *World Politics*, 45(4), 595-628.

- Presbitero, & Zazzaro. (2012). IMF Lending in Times of Crisis: Political Influences and Crisis Prevention. *World Development*, 40(10), 1944-1969.
- Reinhart, C., & Rogoff, K. (2011). From Financial Crash to Debt Crisis. *American Economic Review*, 101(5), 1676-1706.
- Reinhart, C., & Rogoff, K. (2013). Banking crises: An equal opportunity menace. *Journal of Banking and Finance*, 37(11), 4557-4573.
- Reinhart, C., & Rogoff, K. (2014). Recovery from Financial Crises: Evidence from 100 Episodes †. *American Economic Review*, 104(5), 50-55.
- Reinikka, R., & Svensson, J. (2004). Local Capture: Evidence from a Central Government Transfer Program in Uganda. *The Quarterly Journal of Economics*, 119(2), 679-705.
- Reinikka, R., & Svensson, J. (2011). The power of information in public services: Evidence from education in Uganda. *Journal of Public Economics*, 95(7), 956-966
- Rothstein, B. (2011). Anti-corruption: The indirect ‘big bang’ approach. *Review of International Political Economy*, 18(2), 228-250.
- Rothstein, B. (2014). What is the opposite of corruption? *Third World Quarterly*, 35(5), 737-752.
- Rothstein, B., & Torsello, D. (2014). Bribery in preindustrial societies: Understanding the universalism-particularism puzzle. *Journal of Anthropological Research*, 70(2), 263-284.
- Rothstein, B., & Teorell, J. (2015). Getting to Sweden, Part II: Breaking with Corruption in the Nineteenth Century. *Scandinavian Political Studies*, 38(3), 238-254.
- Stiglitz, J. (2000a). The contributions of the economics of information to twentieth century economics. *The Quarterly Journal of Economics*, 115(4), 1441-1478.
- Stiglitz, J. (2000b). Capital Market Liberalization, Economic Growth, and Instability. *World Development*, 28(6), 1075-1086.
- Svensson, J. (2005). Eight Questions about Corruption. *Journal of Economic Perspectives*, 19(3), 19-42.
- Teorell, J., & Rothstein, B. (2015). Getting to Sweden, Part I: War and Malfeasance, 1720–1850. *Scandinavian Political Studies*, 38(3), 217-237.
- The World Bank Group. (2017). Combating Corruption. Hämtad 2017-11-21, från <http://www.worldbank.org/en/topic/governance/brief/anti-corruption>
- Treisman, D. (2000). The causes of corruption: A cross-national study. *Journal of Public Economics*, 76(3), 399-457.
- Van Rijckeghem, C., & Weder, B. (2001). Bureaucratic corruption and the rate of temptation: Do wages in the civil service affect corruption, and by how much? *Journal of Development Economics*, 65(2), 307-331.
- Williams, A. (2009). On the release of information by governments: Causes and consequences. *Journal of Development Economics*, 89(1), 124-138.

Williams, A. (2015). A global index of information transparency and accountability. *Journal of Comparative Economics*, 43(3), 804-824.

8. Appendix

8a. Transparens

Nedan följer en sammanfattning av variablerna i Williams (2015) transparensindex.

Kategorin information innehåller tre subkategorier:

1. Kvantitet av ekonomisk, social och finansiell information.

- a) Utgivning av finansiell information, mäts genom IMF financial statistics.
- b) Utgivning av ekonomisk och social information, mäts genom Världsbankens world development indicators.
- c) Utgivning av handelsdata, mäts genom IMF:s balance of payments-databas.
- d) Centralbankers transparens (tittar på rollen centralbanker har i att samla och förmedla ekonomisk och finansiell information), mäts genom att se om kvartalsdata släpps för följande fem variabler: penningutbud, BNP, arbetslöshetsnivå och kapitalutnyttjande (capital utilization).
- e) Institutional profiles database (ett index baserat på surveydata), i detta index används data på huruvida det förekommer basal ekonomisk och finansiell statistik i landet samt nivån av information om ägarstrukturer i lokala företag.
- f) Statistical capacity indicator (Databas av världsbanken), i detta index används under vilka perioder och med vilken punktlighet data görs tillgänglig till användare genom transformation av källdata till statistisk output.

2. Kvalitet och processer som genererar ekonomisk, finansiell och social data

- a) Statistical capacity indicator (samma databas som ovan), här används mått på statistisk metod som mäter ett lands förmåga att använda internationellt rekommenderade metoder och standarder i sin användning av statistik.
- b) Bank disclosure index (Världsbankens databas), mäter vilka regler och normer som stater har på sina centralbanker gällande öppenhet.

- c) Institutional profiles database, mäter företags och bankers situation i landet.
- d) Centralbankers transparens (samma index som ovan), mäter hur öppna diskussioner och beslut om penningpolitik i centralbanken är.

3. Informationens infrastruktur

- a) KOF index of globalisation, mäter informationsflöden genom variabler som internetanvändare, antal tv-apparater etc.
- b) Radioapparater per 1000 invånare (ofta den vanligaste informationskanalen för folk), mäts genom world development indicators och indices of social development.
- c) E-government, mäts genom FN-survey, tittar på hur tillgänglig offentlig verksamhet är på internet.

Kategorin ansvarsutkrävande innehåller tre underkategorier:

1. Fri och självständig media

- a) Pressfrihet, mäts genom freedom house survey av självständig media.
- b) CIRI human rights dataset, mäter yttrandefrihet och mötesfrihet.
- c) Institutional profiles dataset, mäter pressfrihet, proportion av media under de jure- och de facto-kontroll av staten.
- d) Reportrar utan gränser, mäter pressfrihet.
- e) Media sustainability index, rangordnar utifrån bland annat yttrandefrihet, pluralism i media, professionalism inom journalistik etc.
- f) Global integrity report, mäter bland annat medias förmåga att rapportera om korruption och civilsamhällets krav på statlig information.

2. Fiskal transparens

- a) Utgivning av fiskal information, mäts genom att titta på kvantiteten information som ingår i IMF:s government financial statistics.
- b) Institutional profiles database, mäter transparens av statens budget, statsägda företag samt offentligt ägda finansiella institutioner.
- c) Open budget index, survey på över 90 frågor om olika aspekter av statliga budgetar.

d) IDA Resource allocation index, mäter kvaliteten på hantering av budget och finanser.

3. Politiska hinder/begränsningar

- a) Hinder för chefer, mäter institutionella begränsningar på beslutsmakt av chefer.
- b) World competitiveness yearbook, mäter transparens i statlig policy.
- c) Centralbankstransparens, mäter politisk transparens i centralbanker, alltså deras mål och syfte.
- d) IDA resource allocation index, mäter transparens, ansvarsutkrävande och korruption i offentlig sektor.
- e) Global integrity report, mäter olika aspekter av budgetar, genom att titta på skydd för visseblåsare, transparens inom offentliga upphandlingar och insyn i statliga processer.
- f) Global competitiveness report, survey av företagschefer som adresserar transparens i statens policyskapande.

8b. Finanskris

Det första kriteriet för bankkris, "Signifikanta signaler av finansiella problem inom banksystemet (bank runs, stora förluster inom banksystemet osv.)" kan vara problematiskt då det ibland kan ha svårigheter med att mäta finansiell oro. Detta löser man genom det andra kriteriet som är en direkt påföljd av finansiell oro och därmed inte någon slumpartad policyintervention.

Det andra villkoret består av följande mått:

1. Deposit freezes och/eller bank holidays
2. Signifikant förstatligande av banker
3. Bruttokostnader för bankomstrukturering (åtminstone 3 % av BNP)
4. Omfattande likviditetssupport (5 % av inlåning och skulder till "nonresidents")
5. Signifikanta garantier infördes
6. Signifikanta tillgångsköp (5 % av BNP)

För att uppnå signifikans för andra villkoret behöver tre utav de sex måtten uppfyllas.

Eftersom vissa interventioner kvantifieras enklare än andra och p.g.a. att de senaste kriserna i

regel använt sig utav likviditetsupport och garantier sätter de tröskeln vid tre för att slippa typ-1 fel i datering då viss intervenering sker vid icke-systemiska förhållanden(Laeven & Valencia 2013).

Angående klassificering och datering av skuldkriser går inte Laeven & Valencia (2013) in på mer detaljerade kriterier som skall vara uppfyllda, utan nämner enbart vilka källor de använt sig utav. Det är därför svårt att avgöra om sammanställningen av dessa är gjorda i kombination mellan olika metoder eller om man använt sig utav enskilda specifikationer som sedan aggregerats till ett gemensamt dataset. Till följd av detta kan vi inte uttala oss om skuldkriser i samband med den data vi använder oss utav och hänvisar därför till de källor som uttryckligen används som referenser i sammanhanget:

Beim, David, and Charles Calomiris, 2001, Emerging Financial Markets, Appendix to Chapter 1, (New York: McGraw-Hill/Irwin Publishers).

World Bank, 2002, Global Development Finance, Appendix on Commercial Debt Restructuring, (Washington, DC: World Bank).

Sturzenegger, Federico, and Jeromin Zettelmeyer, 2006, Debt Defaults and Lessons from a Decade of Crises (Cambridge: MIT Press).

8c. Tabeller

1. Information – Finanskris

Beroende variabel: Information

VARIABLER	(1) OLS	(2) OLS	(3) OLS	(4) OLS	(5) OLS	(6) OLS	(7) OLS
Information (t-1)	0.969*** (0.005)	0.969*** (0.005)	0.969*** (0.005)	0.969*** (0.005)	0.969*** (0.005)	0.969*** (0.005)	0.969*** (0.005)
Finanskris	0.233 (0.221)						
Finanskris 3år		-0.042 (0.154)					
Finanskris e.3år			0.160 (0.222)				
Finanskris 5år				-0.145 (0.142)			
Finanskris e.5år					0.320 (0.222)		
Finanskris 10år						-0.124 (0.142)	
Finanskris e.10år							0.402* (0.234)
Konstant	1.120*** (0.396)	1.160*** (0.396)	0.995** (0.451)	1.184*** (0.396)	0.835* (0.452)	1.183*** (0.396)	0.760* (0.456)
Observationer	1,898	1,898	1,898	1,898	1,898	1,898	1,898
R-squared	0.959	0.959	0.959	0.959	0.959	0.959	0.959
Year FE	YES	YES	YES	YES	YES	YES	YES

Standard errors in parentheses
*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Regression 1. $Information_{ct} = \alpha Information_{c,t-1} + \beta Finanskris_{ct} + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}$.

Information (t-1) är en lagged dependent variable och övriga variabler är dummy variabler.

2. Ansvarsutkrävande – Finanskris

Beroende variabel: Ansvarsutkrävande

VARIABLER	(1) OLS	(2) OLS	(3) OLS	(4) OLS	(5) OLS	(6) OLS	(7) OLS
Ansvarsutkrävande (t-1)	0.939*** (0.008)	0.939*** (0.008)	0.939*** (0.008)	0.939*** (0.008)	0.939*** (0.008)	0.939*** (0.008)	0.939*** (0.008)
Finanskris	0.140 (0.493)						
Finanskris 3år		-0.001 (0.346)					
Finanskris e.3år			0.792 (0.493)				
Finanskris 5år				0.339 (0.319)			
Finanskris e.5år					0.164 (0.492)		
Finanskris 10år						0.188 (0.322)	
Finanskris e.10år							-0.106 (0.517)
Konstant	3.074*** (0.877)	3.101*** (0.876)	2.315** (0.999)	3.002*** (0.876)	2.939*** (0.997)	3.050*** (0.876)	3.206*** (1.009)
Observationer	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806
R-squared	0.896	0.896	0.896	0.896	0.896	0.896	0.896
Year FE	YES	YES	YES	YES	YES	YES	YES

Standard errors in parentheses
*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Regression 1. $Ansvarsutkrävande_{ct} = \alpha Ansvarsutkrävande_{c,t-1} + \beta Finanskris_{ct} + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}$.

Ansvarsutkrävande (t-1) är en lagged dependent variable och övriga variabler är dummy variabler.

3. Transparens – Bankkris, Valutakris, Skuldskris

Beroende variabel: Transparens

VARIABLER	(1) OLS
Transparens (t-1)	0.970*** (0.006)
Bankkris	-0.520 (0.429)
Valutakris	0.315 (0.339)
Skuldskris	0.214 (0.558)
Konstant	1.228** (0.487)
Observationer	1,806
R-squared	0.949
Year FE	YES

Standard errors in parentheses
*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Regression 1. $Transparens_{ct} = \alpha Transparens_{c,t-1} + \beta Bankkris_{ct} + \gamma Valutakris_{ct} + \delta Skuldskris_{ct} + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}$.

Transparens (t-1) är en lagged dependent variable och övriga variabler är dummy variabler.

4. Information – Bankkris, Valutakris, Skuldskris

Beroende variabel: Information

VARIABLER	(1) OLS
Information (t-1)	0.969*** (0.005)
Bankkris	-0.200 (0.364)
Valutakris	0.289 (0.288)
Skuldskris	0.396 (0.484)
Konstant	1.125*** (0.396)
Observationer	1,898
R-squared	0.959
Year FE	YES

Standard errors in parentheses
*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Regression 1. $Information_{ct} = \alpha Information_{c,t-1} + \beta Bankkris_{ct} + \gamma Valutakris_{ct} + \delta Skuldskris_{ct} + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}$.

Information (t-1) är en lagged dependent variable och övriga variabler är dummy variabler.

5. Ansvarsutkrävande – Bankkris, Valutakris, Skuld kris

Beroende variabel: Ansvarsutkrävande

VARIABLER	(1) OLS
Ansvarsutkrävande (t-1)	0.939*** (0.008)
Bankkris	-0.722 (0.815)
Valutakris	0.422 (0.643)
Skuld kris	0.022 (1.058)
Konstant	3.084*** (0.876)
Observationer	1,806
R-squared	0.896
Year FE	YES

Regression 1.

$$Ansvarsutkrävande_{ct} = \alpha Ansvarsutkrävande_{c,t-1} + \beta Bankkris_{ct} + \gamma Valutakris_{ct} + \delta Skuld kris_{ct} + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}.$$

Ansvarsutkrävande (t-1) är en lagged dependent variable och övriga variabler är dummy variabler.

6. Information – Finanskris & Freedom House

Beroende variabel: Information

VARIABLER	(1) OLS	(2) OLS	(3) OLS	(4) OLS	(5) OLS	(6) OLS	(7) OLS
Information (t-1)	0.957*** (0.006)	0.958*** (0.006)	0.956*** (0.006)	0.958*** (0.006)	0.956*** (0.006)	0.957*** (0.006)	0.956*** (0.006)
Free	0.797*** (0.202)	0.804*** (0.216)	0.766*** (0.208)	0.883*** (0.236)	0.651*** (0.214)	0.967*** (0.284)	0.799*** (0.230)
Partlyfree	0.368** (0.155)	0.444*** (0.171)	0.184 (0.161)	0.526*** (0.188)	0.142 (0.168)	0.467** (0.237)	0.265 (0.188)
Finanskris*Free	0.614 (0.501)						
Finanskris*Partlyfree	-0.359 (0.313)						
Finanskris*Notfree	0.838** (0.375)						
Finanskris.3år*Free		0.174 (0.332)					
Finanskris.3år*Partlyfree		-0.410* (0.224)					
Finanskris.3år*Notfree		0.256 (0.244)					
Finanskris e.3år*Free			0.0561 (0.409)				
Finanskris e.3år*Partlyfree			0.412 (0.304)				
Finanskris e.3år*Notfree			-0.091 (0.311)				
Finanskris.5år*Free				-0.103 (0.288)			
Finanskris.5år*Partlyfree				-0.469** (0.208)			
Finanskris.5år*Notfree				0.144 (0.217)			
Finanskris e.5år*Free					0.572 (0.371)		
Finanskris e.5år*Partlyfree					0.428 (0.286)		
Finanskris e.5år*Notfree					-0.067 (0.299)		
Finanskris.10år*Free						-0.245 (0.278)	
Finanskris.10år*Partlyfree						-0.255 (0.219)	
Finanskris.10år*Notfree						0.041 (0.216)	
Finanskris e.10år*Free							0.426 (0.343)
Finanskris e.10år*Partlyfree							0.434 (0.280)
Finanskris e.10år*Notfree							0.414 (0.293)
Konstant	1.360*** (0.400)	1.332*** (0.403)	1.342*** (0.463)	1.322*** (0.405)	1.291*** (0.466)	1.348*** (0.409)	1.002*** (0.473)
Observationer	1,898	1,898	1,898	1,898	1,898	1,898	1,898
R-squared	0.959	0.959	0.959	0.959	0.959	0.959	0.959
Year FE	YES	YES	YES	YES	YES	YES	YES

Standard errors in parentheses
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Regression 2. $Information_{ct} = \alpha Information_{ct-1} + \lambda Free_{ct} + \mu PartlyFree_{ct} + \beta (Finanskris_{ct} \times Free_{ct}) + \gamma (Finanskris_{ct} \times PartlyFree_{ct}) + \delta (Finanskris_{ct} \times NotFree_{ct}) + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}$

Information (t-1) är en lagged dependent variable, free samt partly free är huvudeffekter av regimtyper och övriga variabler är interaktioner mellan dummy variabler.

7. Ansvarutkrävande - Finanskris & Freedom House

Beroende variabel: Ansvarutkrävande

VARIABLER	(1) OLS	(2) OLS	(3) OLS	(4) OLS	(5) OLS	(6) OLS	(7) OLS
Ansvarutkrävande (t-1)	0.766*** (0.012)	0.765*** (0.012)	0.765*** (0.012)	0.766*** (0.012)	0.764*** (0.012)	0.766*** (0.012)	0.757*** (0.012)
Free	10.16*** (0.596)	9.860*** (0.618)	9.691*** (0.606)	9.772*** (0.645)	9.860*** (0.610)	9.609*** (0.729)	9.456*** (0.623)
Partly free	5.065*** (0.371)	4.902*** (0.402)	4.952*** (0.382)	5.084*** (0.434)	4.984*** (0.397)	4.964*** (0.539)	5.070*** (0.430)
Finanskris*Free	-0.088 (1.048)						
Finanskris*Partly free	-0.201 (0.639)						
Finanskris*Not free	-0.367 (0.781)						
Finanskris3år*Free		0.539 (0.693)					
Finanskris3år*Partly free		-0.149 (0.459)					
Kris3år*Not free		-0.915* (0.508)					
Finanskris e. 3år*Free			3.164*** (0.844)				
Finanskris e. 3år*Partly free			0.334 (0.626)				
Finanskris e. 3år*Not free			-0.216 (0.642)				
Finanskris5år*Free				1.024* (0.597)			
Finanskris5år*Partly free				-0.141 (0.429)			
Finanskris5år*Not free				-0.076 (0.454)			
Finanskris e. 5år*Free					1.365* (0.767)		
Finanskris e. 5år*Partly free					-0.158 (0.588)		
Finanskris e. 5år*Not free					-0.598 (0.617)		
Finanskris10år*Free						0.774 (0.567)	
Finanskris10år*Partly free						-0.017 (0.460)	
Finanskris10år*Not free						-0.168 (0.455)	
Finanskris e. 10år*Free							2.750*** (0.705)
Finanskris e. 10år*Partly free							-0.303 (0.570)
Finanskris e. 10år*Not free							-0.495 (0.598)
Konstant	5.044*** (0.826)	5.189*** (0.827)	4.634*** (0.942)	5.055*** (0.832)	5.275*** (0.947)	5.109*** (0.842)	5.339*** (0.959)
Observationer	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806	1,806
R-squared	0.911	0.912	0.912	0.912	0.912	0.911	0.912
Year FE	YES	YES	YES	YES	YES	YES	YES

Standard errors in parentheses
*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Regression 2. $Ansvarutkrävande_{ct} = \alpha Ansvarutkrävande_{c,t-1} + \lambda Free_{ct} + \mu PartlyFree_{ct} + \beta (Finanskris_{ct} \times Free_{ct}) + \gamma (Finanskris_{ct} \times PartlyFree_{ct}) + \delta (Finanskris_{ct} \times NotFree_{ct}) + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}$

Ansvarutkrävande (t-1) är en lagged dependent variable, free samt partly free är huvudeffekter av regimtyper och övriga variabler är interaktioner mellan dummy variabler.

8. Transparens – Bankkris, Valutakris, Skuldskris & Freedom House

Beroende variabel: Transparens

VARIABLER	(1) OLS
Transparens (t-1)	0.896*** (0.008)
Free	3.318*** (0.299)
Partlyfree	1.741*** (0.196)
Bankkris*Free	-0.213 (0.916)
Bankkris*Partlyfree	-0.743 (0.663)
Bankkris*Notfree	-0.322 (0.653)
Valutakris*Free	1.005 (0.778)
Valutakris*Partlyfree	-0.386 (0.448)
Valutakris*Notfree	0.575 (0.605)
Skuldskris*Free	-1.740 (1.531)
Skuldskris*Partlyfree	0.618 (0.715)
Skuldskris*Notfree	0.348 (0.972)
Konstant	2.649*** (0.493)
Observationer	1,806
R-squared	0.953
Year FE	YES

Standard errors in parentheses

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Regression 2. $Transparens_{ct} = \alpha Transparens_{c,t-1} + \lambda Free_{ct} + \mu PartlyFree_{ct} + \beta (Finanskris_{ct} \times Free_{ct}) + \gamma (Finanskris_{ct} \times PartlyFree_{ct}) + \delta (Finanskris_{ct} \times NotFree_{ct}) + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}$

Transparens (t-1) är en lagged dependent variable, free samt partly free är huvudeffekter av regimtyper och övriga variabler är interaktioner mellan dummy variabler.

9. Information - Bankkris, Valutakris, Skuldgris & Freedom House

Beroende variabel: Information

VARIABLER	(1) OLS
Information (t-1)	0.958*** (0.006)
Free	0.787*** (0.201)
Partlyfree	0.351** (0.155)
Bankkris*Free	-1.019 (0.787)
Bankkris*Partlyfree	-1.326** (0.592)
Bankkris*Notfree	1.121** (0.560)
Valutakris*Free	1.262* (0.659)
Valutakris*Partlyfree	-0.180 (0.397)
Valutakris*Notfree	0.234 (0.530)
Skuldgris*Free	0.018 (1.347)
Skuldgris*Partlyfree	0.336 (0.639)
Skuldgris*Notfree	0.436 (0.869)
Konstant	1.337*** (0.400)
Observationer	1,898
R-squared	0.960
Year FE	YES

Standard errors in parentheses

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Regression 2. $Information_{ct} = \alpha Information_{c,t-1} + \lambda Free_{ct} + \mu PartlyFree_{ct} + \beta (Finanskris_{ct} \times Free_{ct}) + \gamma (Finanskris_{ct} \times PartlyFree_{ct}) + \delta (Finanskris_{ct} \times NotFree_{ct}) + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}$

Information (t-1) är en lagged dependent variable, free samt partly free är huvudeffekter av regimtyper och övriga variabler är interaktioner mellan dummy variabler.

10. Ansvarsutkrävande - Bankkris, Valutakris, Skuldskris & Freedom House

Beroende variabel: Ansvarsutkrävande

VARIABLER	(1) OLS
Ansvarsutkrävande (t-1)	0.765*** (0.012)
Free	10.18*** (0.597)
Partlyfree	5.090*** (0.370)
Bankkris*Free	-0.250 (1.663)
Bankkris*Partlyfree	0.186 (1.203)
Bankkris*Notfree	-1.447 (1.186)
Valutakris*Free	0.441 (1.412)
Valutakris*Partlyfree	-0.808 (0.814)
Valutakris*Notfree	0.685 (1.099)
Skuldskris*Free	-2.360 (2.779)
Skuldskris*Partlyfree	0.529 (1.297)
Skuldskris*Notfree	0.018 (1.766)
Konstant	5.018*** (0.827)
Observationer	1,806
R-squared	0.912
Year FE	YES

Standard errors in parentheses
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Regression 2. $Ansvarsutkrävande_{ct} = \alpha Ansvarsutkrävande_{c,t-1} + \lambda Free_{ct} + \mu PartlyFree_{ct} + \beta (Finanskris_{ct} \times Free_{ct}) + \gamma (Finanskris_{ct} \times PartlyFree_{ct}) + \delta (Finanskris_{ct} \times NotFree_{ct}) + Time\ fixed\ effects_t + \varepsilon_{ct}$

Ansvarsutkrävande (t-1) är en lagged dependent variable, free samt partly free är huvudeffekter av regimtyper och övriga variabler är interaktioner mellan dummy variabler.